

KRATKOČASNIK

glasilo Osnovne šole Primoža Trubarja Laško

šolsko leto 2015/16, 2. maj 2016, številka 5, letnik V

Evropska vas: Čudovita dežela za potovanje

Skok čez Atlantik

Z domišljijo na potep

Zlati Cankarjevi priznanji

Naj pesem pove

Noč z neumnim spraševalcem

Zlate pevke

Uspešni tekmovalci prve pomoči

Srebrni matematiki

Odlična uvrstitev učencev NIS

KRATKOČASNIK, glasilo OŠ Primoža Trubarja Laško

šolsko leto 2015/16, 2. maj 2016, številka 5, letnik V

Odgovorna urednica: Tanja Drolec

Uredništvo: Zarja Nemec, Nika Jančič, Barbara Grešak, Špela Videc, Eva Vujasinović, Anemarie Hrastnik, Jakob Pirš, Katja Pajk, Pia V. Plahutar, Tina Vorina, Eva Kodrin

Naslovnica: Špela Videc

Reklamni oglas: Klaudija Košenina

Didaktično gradivo je na voljo pod licenco
Creative Commons
Priznanje avtorstva- Nekomercialno-Deljenje
pod enakimi pogoji 2.5 Slovenija

Spletno objavo omogočila Osnovna šola Primoža Trubarja Laško

OŠ Primoža Trubarja Laško

vas vabi na prireditev

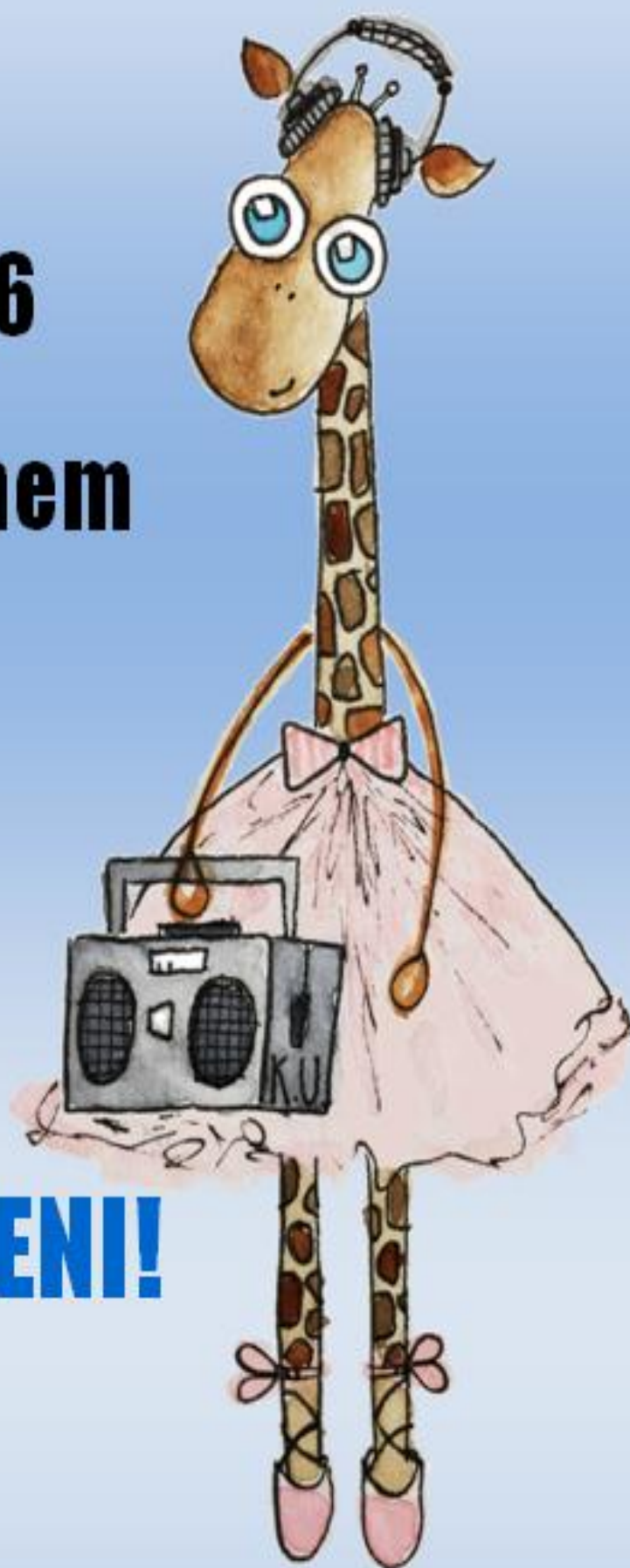
POKAŽI SVOJ TALENT,

ki bo 18. maja 2016

ob 17. uri v Kulturnem

centru Laško.

VLJUDNO VABLJENI!

INTERVJU Z ...

Čudovita dežela za potovanje

Naša šola že tradicionalno sodeluje pri projektu Evropska vas. Tudi letos je tako. Naši učenci v letošnjem šolskem letu spoznavajo značilnosti Švedske. Šolski novinarji smo ob tej priložnosti na pogovor povabili Laščana Serža Kocmana, ki je kar nekaj let preživel na Švedskem. Na povabilo se je prijazno odzval in povedal marsikaj zanimivega.

Dandanes ni nič neobičajnega, če se nekdo odloči za življenje v drugi državi, čeprav je precej oddaljena od njegove domovine. Kako je bilo s tem, ko ste se sami pred leti odselili na Švedsko?

Odselil sem se leta 1965. Tja sem odšel zaradi študija, a sem na Švedskem kar ostal. A takrat tam ni bilo šol, kjer bi se lahko učil jezika. Tega si se lahko naučil le na delovnem mestu, na ulici ali v kinu. Zdaj pa je jezik osnova vsega in takoj, ko te zaposlijo, te pošljejo v šolo, da se ga naučiš. Drugače pa sem tam končal gimnazijo in univerzo.

Kaj je vplivalo na to, da ste se odločili za ta korak?

Na kratko – sitni starši. Hotel sem se le odcepiti od družine, ki me je zavirala. Zato sem odšel. Hotel sem imeti samostojno življenje.

Kadar se ljudje lotevamo takšnih podvigov, imamo običajno tudi pomisleke. Kaj vas je ob selitvi najbolj skrbelo? Se je uresničilo?

Takrat sem bil mlad in ko si mlad, te nič ne skrbi. Ko sem prišel tja, sem znal tudi nemščino. In ko nekaj časa poslušam ljudi okoli sebe, se navadiš ter avtomatično začneš govoriti jezik. Tam sem imel tudi starega znanca, ki mi je priskrbel topel dom in mi razložil stvari, ki sem jih moral vedeti.

Glede na to, da ste živeli na Švedskem, najbrž govorite tudi švedščino. Bi rekli, da je zahtevna za učenje?

Da, kar precej. Še danes ne poznam vseh strokovnih besed. Tisti, ki so takrat odšli v šolo,

so se naučili čisto pravilno švedščino. Če pa se jezika učiš na delovnem mestu ali na ulici, se ga naučiš narobe. In to je kasneje zelo težko popraviti. To je tako, kot v slovenščini rečemo, da je navada železna srajca. Zato se tudi po mojem naglasu takoj opazi, da nisem Šved. A nikoli nisem zaradi tega imel sitnosti. Čeprav sem bil socialni delavec in so bili velikokrat proti meni, mi niso nikoli vrgli v obraz, da sem tujec. Sploh ker je to multinacionalna država, kjer sprejemajo vse ljudi, če so še tako drugačni.

Zdaj spet živite v Sloveniji. Kako bi primerjali življenje na splošno v obeh državah?

Čisto iskreno povedano – nazaj ne bi šel. Tukaj je čisto drugačna kakovost življenja. Na Švedskem na primer si v službi od osmih zjutraj do približno petih popoldne. Zato greš od doma, ko je tema, in prideš nazaj domov, ko je

spet tema. In to je to. Le ob petkih se ponavadi družine srečajo in malce popijejo ter se družijo, v soboto in nedeljo pa se že vsi – otroci in starši – pripravljajo na nov teden, ki je pred njimi. In lahko rečem, da mi je tukaj veliko bolj všeč. Ampak vedno sem vzdrževal stik z družino, saj sem na vsakih nekaj mesecev odšel k njej na obisk, da sem ohranil stik. Tako je bilo kar petinštirideset let.

Kje ste živeli kot otrok?

Živel sem v Laškem, tam, kjer je zdaj hotel Savinja. Drugače pa sem kasneje imel tudi zemljo na Vrhu nad Laškim. Moja hči je tam zelo rada jezdila konje pri sosedih.

Se nameravate na Švedsko še vrniti?

Da bi tam živel, ne. Redno pa odhajam tja na obisk k svojim otrokoma.

Ste imeli v času bivanja na Švedskem domotožje? Ste v primerjavi s Slovenijo kaj pogrešali?

Da. Ves čas. Pogrešal sem vse. Sploh ob večerih, ko sem bil sam, moram priznati, da sem kar potočil nekaj solz. Sploh ker sem bil še kar mlad, le dvajset let sem imel.

Potem se strinjate s trditvijo, da je povsod lepo, a doma najlepše?

Da. Seveda.

Katere prednosti ima po vašem mnenju Švedska v primerjavi s Slovenijo?

Na starost bi rekel socialna varnost. Mislim, saj tukaj tudi, a ne deluje. Drugače sta tam urejena tudi zdravstvo in socialna pomoč. Imajo pa zelo drugačne družinske stike. Na primer ko grem na obisk k otrokom, že vsi po treh dneh gledajo, kdaj bom odšel. Čisto je drugače. Otroci so veliko bolj samostojni.

Seveda ne moremo mimo vprašanja o šolskem sistemu. Je ta na Švedskem primerljiv z našim?

Da, drugače je. Tam se na primer šolsko leto začne 15. septembra in konča 20. junija. Je pa tudi drugačen odnos med učenci. Moj sin je nekaj časa celo hodil v šolo v Laškem. Učil se je slovenščino in normalno vse predmete kot ostali, a so ga kmalu začeli sošolci zaničevati. Zato ni hotel več priti sem. Drugače pa zdaj, ko je že večji, vsak mesec pride in me obišče. Slovenija mu je kar všeč.

Ljudje smo zelo različni. Kako ste zaznali razlike med Slovenci in Švedsi?

Osnovne potrebe imajo seveda vsi iste. Švedsi so drugače bolj zaprti. Najprej želijo izvedeti tvoj način življenja in če jim ni preveč tuj, te sprejmejo k sebi in takrat se odprejo in te celo

povabijo k sebi v hišo. Ampak potrebujejo tudi nekakšno potrdilo za svojo prijaznost. In če te kdaj pogostijo, pričakujejo, da jih tudi ti. Veliko vlagajo v ekonomijo. Slovenci pa imajo velikokrat nepotrebne predsodke. Na primer že pri vaši šoli je tako. Takoj ko pride nekdo od drugod, lahko samo z drugega hriba, je že precej čuden.

Kako Švedsi preživljajo prosti čas?

Najraje delajo. Vsi imajo urejene majhne hiše, ne tako kot tukaj. Sosedje si med seboj tudi pomagajo. Dvakrat na leto se na primer zberejo in očistijo svojo okolico. Sodelujejo. Ob petkih velikokrat pijejo in se tudi velikokrat opijejo. Drugače pa smo v večjih mestih imeli

nekakšen ples, ki se imenuje »Tee« ples. Tako kot čajanka na primer. Ljudje so se zbrali popoldne na neki lokaciji v lepih oblekah in lesenih coklah na nogah. In ko so plesali, je to ropotalo, da nisi vedel, kje si pravzaprav. Mlajše generacije se drugače veliko ukvarjajo s športom. Kar se tiče praznikov, so večinoma družinski. Edino, kar je drugače kot pri nas, je to,

da praznujejo sveto Lucijo, takrat ko mi praznujemo svetega Miklavža. Takrat hodijo okoli s svečami in pojejo. Ta praznik je praznik luči in svetlobe. To je drugače tudi mladinski pijanski dan. Učenci gredo zgodaj zjutraj buditi svoje učitelje popolnoma pijani. A ne sme se jim vzeti alkohola, zato si se mogel znajti in jim ga »po nesreči« brcniti po tleh, da se je razbil. Seveda praznujejo tudi božič, novo leto in veliko noč, le na malce drugačen način.

Laščanka Manuela Brečko bo čez nekaj dni nastopila na Evroviziji na Švedskem kot slovenska predstavica. Kaj menite o tem? Kakšne možnosti ima po vašem mnenju?

Iskreno – nimam pojma. Zanj pravzaprav prej še nisem slišal. Na kakovost glasbe se ne spoznam. Je pa res, da je konkurenca velika.

S čim bi navdušili mlade v Sloveniji, da bi se odločili za potovanje ali morda celo za selitev v to skandinavsko državo?

Za potovanje je to čudovita dežela. Za selitev pa ne bi rekel ničesar. Možnosti zaposlitve so precej majhne, saj se kar naprej priseljuje na tisoče novih ljudi. Lani jih je na primer na Švedsko prišlo kar 160 tisoč. Zdaj je vsak četrti prebivalec tujec. Včasih na primer, ko greš v trgovino, sploh ne slišiš švedskega jezika, ampak vse od kitajščine do ruščine in naprej. V nekaterih šolah so na primer tudi razredi, v katerih ni niti enega Šveda.

Ali bi mogoče izpostavili kakšne posebne znamenitosti ali tradicionalno hrano?

Da. Zelo značilne so mesne kroglice. Naredijo jih iz mesa za čevapčiče. Nato jih prelijejo z omako iz sladko-kislih jagod, ki rastejo bolj na severu. Dobro se dobijo tudi v Ikei. Zelo zanimiv je tudi »blood« puding, ki ga naredijo iz gosje krvi. Sicer sem ga poskusil, a ta sestavina mi nikakor ni šla v račun. Zanimiv je tudi puding iz zelja, ki ga Švedi naravnost obožujejo, čeprav se to nam zdi nemogoče. Zanimivo je, da jedo zelo malo kruha, ne tako kot Slovenci, ki smo skoraj odvisni od njega. Zelo radi pripravljajo tudi inčune. Priporočam tudi, da poskusite poleg paštete na kruhu še popečeno čebulo. Naravnost odlično je!

Zelo lepo mesto za potovanje pa je Stockholm. Je fantastično. Splača se tudi obiskati narodni park Sarek.

Katja Pajk in Zarja Nemec
Foto: Osebni arhiv Serža Kocmana

PŠ DEBRO

Švedska v barvah

Učenci tretjega razreda so v podaljšanem bivanju letos v okviru projekta Evropska vas raziskovali državo Švedsko. Učenec Miha Jančič je s projekcijo predstavil njene značilnosti. Sledilo je potovanje po pokrajini – slikanje s tempera barvami.

Tanja Kantardžić

PŠ DEBRO

Rune, škрати ...

Raziskovanje je debrske tretješolce v podaljšanem bivanju pripeljalo tudi do nordijske mitologije in run. Najstarejše rune so bile najdene na Švedskem. Zanimivi so tudi nordijski škрати elfi. Rune in elfe smo izdelovali iz gline. Seveda nismo pozabili na slavno Piko Nogavičko.

Tanja Kantardžić

PŠ VRH

Švedski kovček in Abba

Ne, nismo pakirali kovčkov, da bi odšli na počitnice na Švedsko, ampak smo v okviru projekta Evropska vas naredili velik kovček, v katerega smo naložili značilno švedske izdelke, ki smo jih izdelali sami.

Raziskovali smo državo Švedsko in ustvarili lesene rdečo-bele hiške, velikega kartonastega losa, zašili tradicionalno modro-rumeno nošo, naslikali Piko Nogavičko ter naredili kar nekaj didaktičnih igrac. Posneli smo tudi videospot, kjer je skupina dveh tretješolcev in dveh petošolk z imitacijo prikazala plesno točko švedske glasbene

skupine Abba. Sami učenci so izdelali mikrofone in glasbila iz kartona ter se preoblekli v modo sedemdesetih. Videospot bomo objavili tudi na spletni strani naše šole. Švedski kovček, videospot in plesno točko naše šolske skupine si boste lahko v živo ogledali na prireditvi Evropska vas, ki bo 9. maja v Celju.

Klaudija Košenina

PŠ ŠENTRUPERT

Evropska vas

Učenci so letos v okviru projekta Evropska vas odkrivali zanimivosti in značilnosti Švedske. Spoznali so tamkajšnjo kulturo, pokrajino, zanimivosti, znane osebe in še in še.

Ustvarili smo ogromno izdelkov, ki predstavljajo Švedsko. Vendar nismo le ustvarjali. Naučili smo se tudi prav posebno švedsko igro, imenovano brännboll. Preučevali smo znano skupino Abba in se naučili njenih najbolj znanih pesmi. Spoznali

smo tudi veliko znanih osebnosti, ki so se rodile na Švedskem. Ugotavljali smo, da je Švedska zelo raznolika, zanimiva in v več pogledih izredno bogata država.

Martina Arbajter

POTEPANJE PO SVETU

Skok čez Atlantik

Decembra 2013 smo zgodaj zjutraj prispeli na letališče na Dunaju. Pojedli smo malico in se vkrcali na letalo. Med letom sem se zelo dolgočasila. Kmalu smo prispeli v London, ki je predstavljal le našo vmesno postojanko. Spili smo pomarančni sok in se pripravili na deseturni polet v ZDA. Na letalu je bilo zelo tiho in temno, saj smo leteli ponoči. Večino časa sem spala. Zjutraj sem se zbudila na letalu in čakal me je zajtrk.

Naša prva postaja je bil Miami. Ko smo prispeli do hotela, so nam odpirali vrata, ponujali različne dejavnosti in nas pospremili v sobo. Vsi so bili zelo prijazni. Naslednji dan smo zajtrkovali v Starbucksu. Nato smo se odpeljali do krokodilje farme Everglades. Tam so nam pokazali, kako in s čim hranijo krokodile. Peljali smo se tudi po reki, polni krokodilov. Bilo je kar strašljivo. Predstavljali so nam tudi različne vrste ptic in kač, ki živijo na Floridi. Delo na krokodilji farmi je zelo nevarno in na lastno odgovornost. V rokah sem lahko držala tudi približno deset

kilogramov težkega krokodiljega mladiča.

Proti večeru smo odšli na NBA-tekmo. Tukajšnji ljudje so veliko bolj živahni kot pri nas. Med tekmo ves čas zelo močno navijajo, kričijo, žvižgajo in skačejo od veselja. Opazili smo tudi, da večina ljudi govori špansko in ne angleško.

V petek zjutraj smo se odpravili v najbolj južni del ZDA, in sicer v Key West. Bližal se je božič in hiše so bile polne okraskov. V tem naselju so ljudje veliko bolj sproščeni, domači. Na povodcih so sprehajali prašiče in koze. Bili so zelo smešni. Tam smo si ogledali tudi Hemingwayevo hišo. Hemingway je bil novinar in pisatelj. Zelo rad je imel mačke, za to se te kar prosto sprehajajo po njegovem vrtu.

Naslednje jutro smo že odhiteli v Orlando. Najprej smo obiskali Walt Disney World. V parku so bile predstavljene pomembne države po svetu, njihova kultura in znamenitosti. Bilo je veliko gneče, kar nas je rahlo zmotilo. Še isti dan smo se odpeljali do Kennedy Space Centra. To je center o zgodovini vesolja in poletov tja. Pokazali so nam, kakšen je občutek pri vzletu rakete. Govorili so tudi nekaj o zgradbi rakete in o ljudeh, ki so poleteli v vesolje. Ogledali smo si tudi gradnjo satelita, center Nasa in prostor, kjer rakete vzletajo. Bilo je zelo zanimivo in nekoliko drugače.

Na božično jutro smo se zbudili v Los Angelesu ali drugače imenovano v mestu angelov. Tam je bilo vse tako drugače. Vse je bilo kot v filmu. Odšli smo do ulice slavnih, kjer so na tleh vgrajene zvezde z imeni znanih ljudi. Odšli smo tudi do napisa Hollywood. Tam smo pojedli kosilo. Peljali smo se skozi Beverly Hills, kjer imajo slavni svoje vile. Bilo mi je zelo všeč. Potem smo se odpravili še v park Universal Studio Hollywood. Videli smo, kako snemajo filme, kako naredijo dež, noč in dan, zimo in podobno. Gledali smo tudi nastajanje filma Labirint 2. Vse skupaj je bilo res nepozabno.

Naše potovanje se je bližalo koncu. Poleteli smo še na Havaje. Prvi otok je bil Maui. Bili smo v čudovitem hotelu. Kopali smo se v bazenih in pili koktajle. Zelo so nas razvajali. Predstavili so nam tudi svoj jezik, oblačila, ples in hrano. Govorili so havajščino in le nekateri angleščino. Domačini delajo zelo lepe verižice iz orhidej. Zelo radi tudi plezajo na visoka drevesa in nabirajo plodove. Malo govorijo in stvari raje pokažejo. Živijo preprosto. Drugi otok je bil

Oahu. Tam je glavno mesto Havajev. Predstavili so nam zgodovino Pearl Harbourja. Bilo je zelo zanimivo. Kopali in uživali smo tudi na znameniti plaži Waikiki. Naslednji dan smo odšli domov.

Čeprav smo bili na potovanju skoraj tri tedne, je vse skupaj prehitro minilo. Čisto smo se navadili življenja tam in res nam je bilo težko oditi. To je bilo zagotovo eno najzabavnejših potovanj mojega življenja.

Pia V. Plahutar, foto: Arhiv družine Vrbovšek Plahutar

CANKARJEVO TEKMOVANJE

Domovina med platnicami

Kaj je tisto, kar nas vleče med platnice? Nedvomno je to domišljjski svet, ki nam omogoča, da naše misli razprostrejo krila in poletijo do neslutnih višav. Zadovoljstvo pri tem je ... neizmerno. Da to zmoreta in obvladata, sta dokazali devetošolki Nika Jančič in Eva Kodrin.

Dekleti sta uspeli pokazati nadpovprečno literarno znanje, vsestransko poznavanje besedil in hkrati sposobnost odličnega pisnega izražanja, zaradi česar sta osvojili zlato priznanje na državnem tekmovanju za Cankarjevo priznanje.

Ta priznanja so redkost. Za omenjeno tekmovanje se namreč ni mogoče snovi naučiti na pamet. Prvi koraki predstavljajo seznanjanje z vsebino, nato razmišljanje, kaj vse je (ne)mogoče. Sledi poglobljeno sodelovanje učenca in učitelja. Učenci, ki se odločijo za sodelovanje na tekmovanju za Cankarjevo priznanje, to storijo prostovoljno. A branje in razmišljanje o sporočilni vrednosti prebranega sta zagotovo njihova zvesta spremljevalca.

Letos sta bili za tekmovanje določeni literarni deli socialnega realista Miška Krajncja in sodobnega avtorja Vladimirja P. Štefanca. Povest o dobrih ljudeh nedvomno večina pozna, medtem ko je delo Sem punk čarovnica, Debela lezbijka in ne maram vampov še dokaj sveže. Zaradi naslova se je marsikomu ponudilo v zobe, pri čemer se je ponovno pokazala slovenska narava, ki tako rada povabi v svojo družbo neutemeljeno zgražanje. A le tisti, ki smo pripovedno delo prebrali, vemo, kako daleč od resnice so ta namigovanja. Punk čarovnica namreč ponuja bogato sporočilno

vrednost, ki ne nagovarja samo mladostnikov, ampak lahko na marsikaj opozori tudi odrasle.

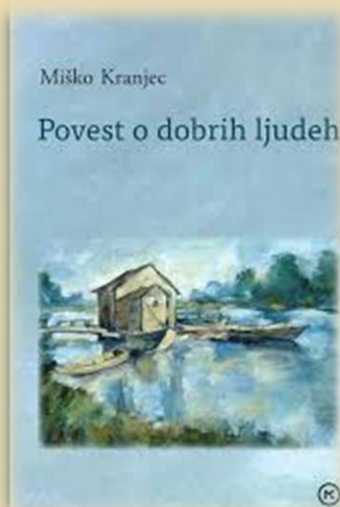
V uredništvu šolskega časopisa smo se zato odločili, da bomo z dovoljenjem avtoric Nike Jančič in Eve Kodrin objavili spise s šolskega, z regijskega in morda tudi z državnega tekmovanja. Tokrat vam v nadaljevanju ponujamo njuna spisa s šolskega tekmovanja.

Tanja Drolec

(Ne)prepričljiva idilika Prekmurja

...

Miško Kranjec se je rodil v Prekmurju. Verjetno je to razlog, da tako rad piše o njem. Ne le da ga predstavlja kot sveto območje, do njega goji posebna čustva: ljubezen in navezanost na domači kraj. Pravzaprav je zelo podoben Koštrčevima, ki prav tako gojita posebna čustva do Prekmurja. Svet ob Muri je prikazan zelo idilično. Prepletata se stvarnost in pravljica, s čimer človek začne verjeti v vse vrednote, ki so omenjene v zgodbi. V neizmerno ljubezen Ane in Jožefa, pogum Petra Koštrca, dobroto Katicice in nenazadnje tudi v Martino lepoto. Posebno vzdušje dajeta tudi opis narave in Katičina pesem, ob čemer je bralčevo počutje zelo čustveno in melanholično.

Miško Kranjec goji posebna čustva do Prekmurja, svojega domačega kraja. In v bralcu vzbudi čustvovanje. Knjigo lahko beremo v tujini, a bomo vseeno začutili vonj domače hrane, videli prelepa drevesa in slišali šumenje reke Mure. In to je tisto, zaradi česar je ta knjiga posebna. Vsak si kdaj zaželi dom, saj je doma najlepše. In živeti, kot živi Peter Koštrca, je zares težko. Nenehno bežanje, izmikanje ... In če dobro pogledamo, opazimo, da tudi Peter pogreša dom. Le zakaj bi drugače obiskoval Koštrčeva in se tako dolgo zadrževal pri njiju? Dom je nekaj, kar je neprecenljivo, in tega se zaveda tudi Miško Kranjec. Podobno kot France Prešern je tudi on pisal o svojem domačem kraju. Sam Peter Koštrca se je vedno žrtvoval za druge in na ta način, ko je bogatim jemal in revnim dajal, je postal za revne junak. Nikoli pa se ni vprašal, kakšno je njegovo življenje. Peter ni imel družine, doma, bil je sam. Morda je to razlog, da se je tako povezal s slepo deklico Katicico. Znala ga je razveseliti s pesmijo, posvečala mu je svoj čas in dajala mu je občutke pripadnosti. Njena mama Marta mu tega ni mogla ponuditi, saj je bila tudi sama sanjač in ni bila tako realna kot Katica. Peter in Marta sta si bila všeč, ampak Katica in Peter sta imela globlje razmerje, ki je predstavljalo veliko več kot samo pogovore o svetu.

Kranjec je vse opisoval zelo idilično in navzven zelo popolno. Verjetno zaradi druge svetovne vojne, zaradi katere razmere niso bile najbolj rožnate, želel pa si je vsaj malo miru in topline med ljudmi. Po svoji domišljiji je ustvaril nov svet in v ta svet je lahko zajadral kadarkoli in kjerkoli, doma ali v tujini. Bil je tudi kritičen do meščanske družbe, zagovarjal je male ljudi (kmete, delavce) in tema je bilo vsakdanje življenje. To so značilnosti socialnega realizma (obdobja med letoma 1930 in 1941), v katerem je ustvarjal Miško Kranjec. Napisal je socialnorealistični roman Povest o dobrih ljudeh in s tem opisal takratno življenje in navade. V romanu je veliko epskih značilnosti, medtem ko se s Katičino pesmijo in z opisovanjem narave približa ritmizirani prozi. Sestavljen je iz več poglavij, v katerih so opisani različne osebe in dogajanja. Knjiga bralca ne postavi na realna tla tistega časa, temveč ga zavaja s svojo idiličnostjo. Ko se zgodba konča, se konča tudi pravljica. Toda pravljica se zares ne konča, ker bo spomin na te junake vedno živel. Lahko je svet poln grozot, upanje bo vedno ostalo. Morda je pisatelj ravno zato opisoval toliko osebnost junakov, ker je verjel, da te vrednote ne bodo nikoli umrle in se bodo ohranile kot Katičina pesem in neizmerna ljubezen Ane in Jožefa.

Zgodba je nekaj, česar fizično ne moremo prijeti, lahko pa jo začutimo. Nekako tako kot pesem. In kljub temu da Katica ni gledala, je videla. Tako je z zgodbo. Ne moremo je prijeti, lahko pa nas ponese v čudovite kraje, mesta in to le, če se ji prepustimo. Zgodba je nekaj globljega, nekaj pravljичnega in vse, kar je potrebno je, da se ji prepustimo. Toliko let je že od izdaje te knjige (1940), a si še vedno lahko predstavljamo tiste kraje ob Muri. To sanjarjenje je zelo značilno za Marto. Prepustila se je Petru in zanjo je bil kot pravljica. Ponesel jo je v prečudovit svet. Toda še preden se je začela zavedati, je izgubila svojega moža, Katicico, dom, mirno življenje in domače ljudi. Šla je v svet, kljub temu da jo je popotnik Peter opozoril in ji priznal, kdo je v resnici. Ampak preveč se je prepustila pravljici in življenje zraven Ivana zanjo ni imelo več pomena. Odšla je v svet in ko je spoznala svojo zmoto, je nad Petra poslala

žandarje. In to je njena zgodba, žalostna, a poučna za bralca. Katica, njena hči, je povsem druga oseba. Realna, dobrosrčna in zelo močna osebnost. Toliko je pretrpela, a še vedno ni obupala. Ob sebi ni imela pravega očeta, bila je slepa, svet je ni sprejemal, toda ni se vdala. In ko se je že zdelo, da bo postala srečna s Petrom, se je njena zgodba končala. Katica je izginila. Ana, ki je bila zares globoko verna, je bila prepričana, da se je spremenila v pesem. Toda kdo bi lahko verjel Ani? Tolikokrat je že napovedala svojo smrt in tolikokrat se je zmotila. Ni bila bogata ženska, a je imela moža, ki ga je močno ljubila, in vero, ki ji je dajala upanje. Ničesar več si ni želela. Mladost je preživela v prelepih krajih in počutila se pripravljeno za odhod na drugi svet. Večkrat jo je Jožef postavil na realna tla s svojo močno in prepričljivo osebnostjo. Bralec lahko opazi, da je Jožef zelo realen in moder. Ve, kaj je življenje, in ne pusti se vleči za nos. Morda imata Koštrčeva takšno ljubezen, ker se dopolnjujeta. Ana je sanjač in Jožef je realist. Verjetno pa je njuna ljubezen tako mogočna tudi zato, ker živita daleč od zunanjega sveta. V krajih, kjer prepiri ne morejo dolgo trajati, saj je človek sicer osamljen. In ravno ta mir da človeku občutek spokoja in večne blaginje. Nikoli se ne bo zgodilo nič slabega. Pa je res tako?

Ta idiličnost je po mojem mnenju pretirana. Bralcu da lažna spoznanja. Nikoli ni nič popolno, pa naj se še tako trudimo. Tudi Peter ni bil, kljub temu da se je trudil biti. Ali je kraja nekaj dobrega? Ni. Ali je zapeljevanje tuje ženske nekaj dobrega? Vsekakor ni. Dobro je, da je Peter prisoten v zgodbi, saj pokaže tudi na drugačno stran teh krajev. Grešil je, a se je skušal popraviti. Toda mnogokrat je bilo prepozno. Le kako naj bi ustavil Marto? S svojim manipuliranjem je uničil vso Korenovo družino. Ivana, poštenega človeka, ki je njegovo popolno nasprotje, je zelo prizadel. Ivan se je trudil pridobiti Marto, vendar njuna ljubezen ni bila pristna. Nista si bila usojena. On ni bil sanjač, ampak skromen človek, ki se je trudil preživeti in je imel skromne načrte. To ni bilo dovolj za Marto. Vedno si je želela nekaj več. Morda se je na začetku trudila to potlačiti globoko v sebi, ampak njeno srce je vedelo, da hrepeni po svetu. Peter pa je bil samo povod za nekaj, kar bi slej ko prej prišlo. Um išče, srce najde, bi lahko rekli. Bralec ima na kupu toliko osebnosti, da lahko vsako najde v vsakdanjem življenju. Včasih so sanjači najboljši par, po drugi strani pa je dobro, da je odnos v ravnovesju. Včasih je imel Ivan premalo trdo roko in bi moral nastopiti kot Jožef. Peter nikoli ne bi smel zavajati Marte in uničiti Korenove družine. Veliko je vedenjskih posebnosti oz. zanimivih dogodkov, ki bralca vsekakor pritegnejo.

Pisatelj je te kraje tako dobro opisal, ker se je sam (leta 1908) rodil v Prekmurju. Šolal se je v domačem kraju in bil je eden od sedmih otrok v družini, ki je bila revna. Leta 1921 se je vpisal na ljubljansko gimnazijo. Študiral je slavistiko, a je študij opustil. Pred drugo svetovno vojno je organiziral prekmurski upor, leta 1944 pa se je pridružil partizanom. Po vojni je imel pomembno vlogo v političnem in družabnem življenju. Umrl je 8. junija 1983 v Ljubljani. Njegova pomembnejša dela so *Os življenja*, *Mladost v močvirju*, *Strici so mi povedali* in *Kapitanovi*. Menim, da bo slog pisanja bralcu všeč, enako tudi umetnostno, pesniško opisovanje pokrajine. In ne glede na to, kje smo, nas knjiga ponese v prečudovite kraje ob Muri. Tja, kjer je življenje mirno in idilično, tja, kjer so doma mali, a dobri ljudje. In navsezadnje tja, kjer je doma neizmerna ljubezen Ane in Jožefa Koštrce. Začutili bomo domovino in jo začeli ceniti.

Nika Jančič

•••

Svet brez sovraštva, zavisti in žalosti bi bil izjemen kraj za vsakega človeka. Je to res? Kako bi oseba, ki si želi veliko denarja, lahko živel v skromnosti poleg pobožnih? Kako bi se znašla oseba, ki si želi najvišji položaj v družbi, brez zavisti in zahrbtnosti? Človek nikoli ne bo srečen, ker si vedno želi več, vendar se nekateri zadovoljijo z majhnim kosom zemlje in z najbližjo osebo. To so dobri ljudje. Ti ne iščejo slabih odnosov, ampak uživajo v slehernem trenutku in naravnih danostih. Miško Kranjec je svoje rodno Prekmurje postavil v čudovito idilo, kjer žive dobri ljudje.

Povest o dobrih ljudeh je tretjeosebna pripoved v obliki najboljše oblike proze, tj. romana. V fabuli sta prepleteni domovinska in ljubezenska tema. Glede na to, da je snov romana postavljena v 20. stoletje

oz. v obdobje med svetovnjima vojnama, pri junakih lahko zaznamo takrat značilno močno domovinsko zavest. Stara Koštrčeva sta svoj mali otoček na Muri varovala in se mu za nič na svetu ne bi odrekla. Spoštovala sta to umirjenost in se nista veliko pritoževala. Dandanes pa bi se mladi ljudje najraje odselili v bogate države z velikimi mesti. To se dogaja tudi v Sloveniji, ker se je za zaposlitev pač treba izjemno potruditi. Slovenski študenti vidijo večje možnosti in boljše življenje v tujini, želijo si avantur. Toda če bi na svojo domovino, na svoj kotic na tem širnem svetu, gledali z očmi Kranjca, se ne bi želeli ločiti od nje. Svet ob Muri je namreč opisal tako, kot ga je on videl. Velik zaklad je bila mimo deroča Mura, ki se nikoli ni utrudila, ptičje petje je bilo glasba za ušesa. Še danes je Prekmurje prostor umirjenih ljudi, kjer vse poteka počasi, Miško Kranjec pa jih kar najbolje predstavlja. Rodil se je v Veliki Polani 15. septembra 1908. Najprej se je šolal v domačem kraju, leta 1921 se je vpisal na ljubljansko gimnazijo. Začel je tudi študirati slavistiko, a študija ni dokončal. Posvetil se je novinarstvu in pisanju proze. Med njegova bolj znana dela sodijo knjige *Strici so mi povedali*, *Os življenja*, *Čarni nasmeh* in *Povest o dobrih ljudeh*. S svojo domovino je torej ustvaril čudovito vez. Slednjo lahko razberemo npr. iz prvega odlomka, v katerem pravi: »In samo tu so živeli dobri ljudje.« S tem nam sporoča, da je Prekmurje najlepši del slovenske dežele. Čeprav je v preteklosti sodilo pod ogrsko in ne pod nemško cesarstvo, so ljudje ohranili mirnost in verjeli v boljši jutri ter ga tudi dočakali.

Najlepša oseba v knjigi je zagotovo Katica Koren. Slepa deklica je imela izrazita čustva in velik čut za ljudi. Za svoja leta je bila zelo razumljiva in resna ter nadvse zaupljiva. S svojim glasom je Koštrčevi Ani krajšala čas in ji ustvarjala veselje. Katica je bila tako čista in nedolžna, da o nereševanju Petra pred aretacijo ni niti pomislila. Pogumno se je podala na pot, čeprav je vedela, da se ne bo vrnila.

Ana in Jožef Koštrca sta primera ljubezni in dolge zvestobe. Iz njiju lahko razločimo še eno značilnost Prekmurcev – odprtost do ljudi. Njune vrednote so bile ravno zato tako edinstvene; premogla sta mnogo ljubezni, prijateljstva, dobrote, zaupanja in zanesljivosti. Vsak ju je imel rad, tudi njun vnuk Peter, ki je vsake toliko pripomogel k boljšemu življenju starih staršev. Označimo ga lahko za upornika, saj se ni oziral na moralna pravila, ko je zapeljal Marto ali ko se je šel vaškega razbojnika in tako delal preglavice žandarjem. Tudi Marta se ni ravno ozirala na moralne dolžnosti do svojega moža. Zgrabila je priložnost in se podala v širni svet, željna novih, razburljivih doživetij. Sprva je zgradila dober odnos do Koštrčevih, a ta se je kmalu poslabšal. Ivan se je oddaljeval od nje in nista se več zblížala. Ivanova napaka je bila prehitra ljubezen, ki jo je ustvaril do Martine lepote, njegova osebnost pa se je še nekoliko poslabšala, ko je Katico pustil samo pri Koštrčevih. S tem je zanemaril odgovornost očetovstva. Mlad par, kakršen sta bila Marta in Ivan, ki se prenašlo odloči za zvezo, bo trpel posledice. Tega je danes veliko. Mnogi si želijo živeti, tj. izkusiti vse, kar življenje ponuja. Vendar se to raziskovanje ne konča vedno srečno, saj mnogi odidejo iskat svojo novo domovino.

Domovino je treba gledati v širšem pomenu besede. Menim, da se domovine ne da zmanjšati, lahko pa jo večamo. Če se kakor koli na področju domačega kraja kar koli spremeni, uniči ali izgine, nas bodo na to vedno vezali spomini. Če pa se mi preselimo in se le občasno vračamo nazaj, smo si ustvarili drugo domovino, ki lahko postane enako pomembna. Podobno je z branjem knjig. V trenutku, ko se obrne prvi list knjige, se za določen čas preselimo v svet pisanja. Z junaki potujemo v vse mogoče konce vesolja. v zgodbah je vse dovoljeno.

Povest o dobrih ljudeh lahko označimo za prepričljivo idiliko Prekmurja. Razlogov za to je več. Lahko preprosto obiščemo Prekmurje in se prepričamo o resničnosti izjave. Lahko pa (končno) začnemo svojo domovino gledati z drugimi očmi in se zahvalimo svojim prednikom, da smo, kjer zdaj smo. S tem bomo Miška Kranjca označili za pisca realističnih romanov, ne pa za pravljicarja. Seveda je mogoče v tej zgodbi zaslediti mnogo pretiravanja, navsezadnje, kdo pa nima rad domovine in si je ne želi predstaviti drugim kot najlepšo? Zato se je dobro ozavestiti in razviti svoj kult domovine, ne le kulta osebnosti, kajti le to je prava pot do sreče in svobode.

Eva Kodrin

Literarni natečaj
Z domišljijo na potep 2015/2016

POSEBNO PRIZNANJE

strokovne žirije

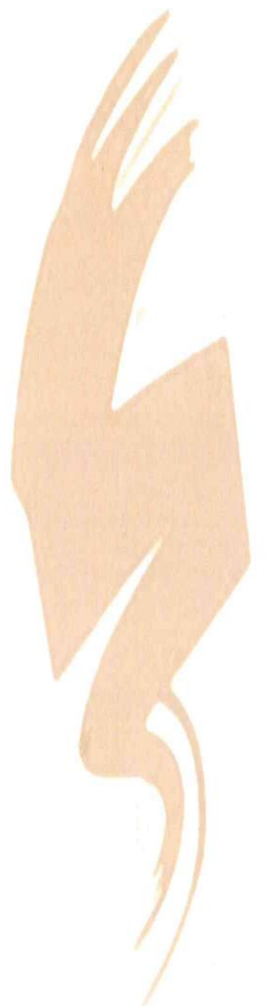
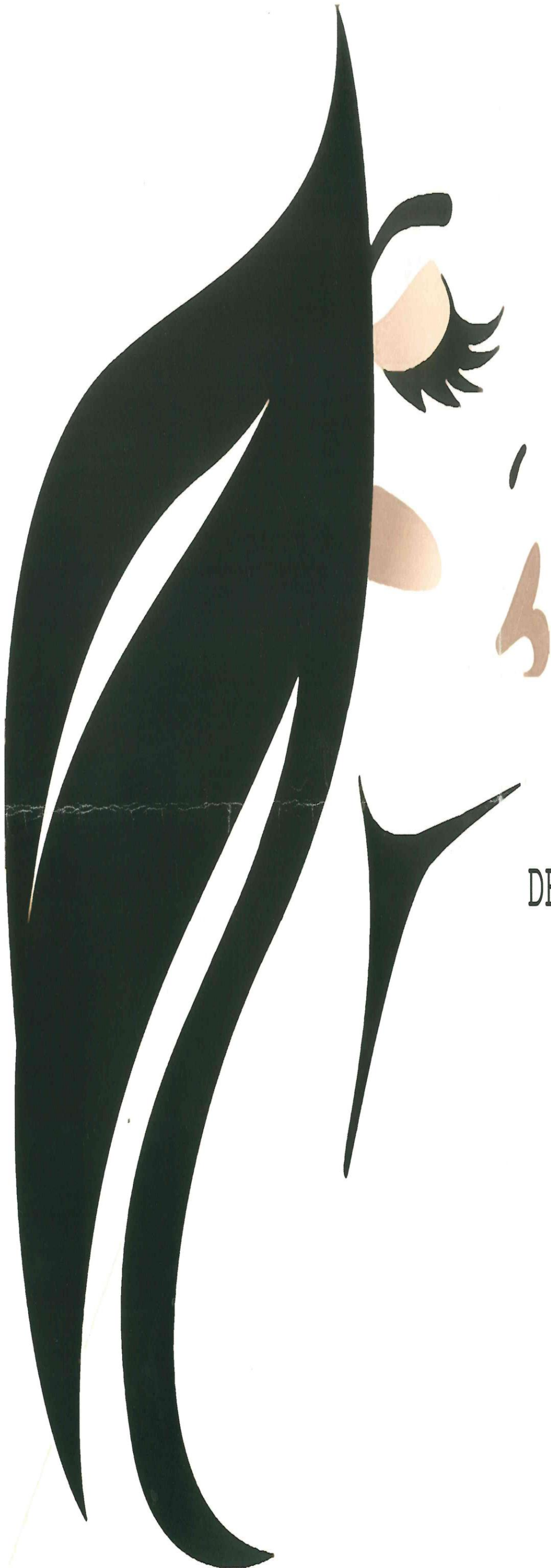
Zarja Nemec

DEČEK Z VELIKIMI SANJAMI

OŠ Primoža Trubarja Laško

Mentorica:

Tanja Drolec

Z DOMIŠLJIJO NA POTEPE

Izražanje mladih skozi literarne zvrsti

Zarja Nemec je učenka osmega razreda osnovne šole, ki rada piše zgodbe, pesmi in pravljice. Pred nekaj meseci je za literarni natečaj Z domišljijo na potep napisala zgodbo o dečku Florjanu z VELIKIMI sanjami.

Natečaj ima že dolgo tradicijo, Zarja pa je letos sodelovala prvič. Vprašali smo jo, kaj ji pomeni posebna nagrada, ki jo je dobila, in še kaj. Pravi, da njena sorojenca zelo rada gledata risanke, še posebej v njeni prisotnosti. Tako je osmošolka enkrat gledala risanko z njima in dobila idejo za pravljico. V tej zgodbi je opisala fantka, ki rad opazuje zvezdnato nebo. Ker bi fantek tako zelo rad izvedel, kaj se dogaja na nebu, raziskuje in na koncu res obišče zvezde. Zarja nam je zaupala, da je s tem delno mislila tudi na svojega bratca, ki ima rad vesolje. Ko je bila še mlajša, je rada gledala zvezde in njena želja je bila, da bi postala astronautka.

V zgodbi se velikokrat ponovi besedna zveza »z VELIKIMI sanjami.« To je zato, ker so bile dečkove sanje ogromne in so mu veliko pomenile. To je kot nek dodatek ali posebnost. Za to

pravljico je Zarja od žirije v Bevkah pri Ljubljani v sredo, 6. aprila, prejela posebno nagrado. Namreč to zgodbo so izdali v obliki knjige. Organizatorjem natečaja je bilo všeč sporočilo zgodbe: »Otroci, upajte si sanjati in uresničite svoje VELIKE cilje.«

Skromna osmošolka sploh ni pričakovala nagrade, ravno nasprotno. Imela je celo pomisleke, da se bo pravljica ocenjevalcem zdela preveč otročja ali kaj podobnega. Čeprav je sodelovala že na številnih natečajih, je bil zagotovo tisti, ki ji bo ostal najdlje v spominu. Zgodbo je pisala približno en mesec. Vsak konec tedna je dobila novo idejo in tako je nastala prava pisana pravljica. Trenutno ne piše ničesar, seveda pa bo še nadaljevala s pisanjem, saj ima še veliko idej v rokavu. Kdo ve, mogoče nas bo še kdaj presenetila s kakšno knjigo.

Barbara Grešak

Spomin za vse življenje

V sredo, 6. aprila, je bila Bevkah javna razglasitev rezultatov za vseslovenski natečaj Z domišljijo na potep. Vabljeni smo bili vsi tekmovalci ne glede na odločitev strokovne žirije.

Ob 7.30 sva se z učiteljico Romano Juvan s kombijem odpeljali proti Bevkam. Pot je bila kar dolga, a ob pogledu na prelepe Bevke sem takoj pozabila na to. Na cilj sva prišli pol ure prej, zato sva lahko še pomalicali in zasedli najboljše sedeže.

Prireditvev je bila v Kulturnem domu Bevke. Dvorana je bila sicer kar majhna, a prijetna. Prireditvev so povezovali Nina Valič, Rado Mulej, raper Chorcy in Tjaša Zorc Rupnik. Ob njihovih pogovorih in komentarjih se je verjetno vsak od srca nasmejal.

Najprej nam je pevski zbor OŠ Bevke zapel domišljijško himno. Nato so nagradili tekmovalce iz kategorije mentorji. Sledili so najmlajši tekmovalci iz kategorije vrtci. Kar me je prav prijetno presenetilo, saj so bile njihove ideje čudovite! Sledil je nastop petega razreda OŠ

Bevke. Zrecitali in dramsko prikazali so Povodnega moža. Kar koža se mi je naježila, ko sem jih slišala. Ti otroci so bili namreč stari približno enajst let, pa so pesnitev zdrdrali bolje kot nekateri starejši učenci. Poželi so bučen aplavz.

Naslednji so bili avtorji iz kategorije razredna stopnja. Sledil je nastop pevskega zbora OŠ Bevke. In odlično je odpel. Nato je končno prišla na vrsto razredna stopnja, pod katero sem spadala tudi jaz. Najprej so seveda na oder poklicali

prvouvrščene. Na koncu so na oder povabili še mene. Bilo je res krasno stati na odru, gledati občinstvo in razlagati vsebino svoje lastne knjige ter deliti nauke otrokom. Bila sem zelo ponosna nase, saj sem dosegla nekaj velikega, nekaj, kar mi bo za vedno ostalo v spominu.

Sledil je nastop Chorocypa. Moram priznati, da še sicer nisem nikoli prej slišala zanj, a ko je odrepal svoje, je bila vsa dvorana pokonci. Naslednja je bila kategorija dijaki. Sicer jih na razglasitev ni prišlo veliko, ampak dovolj, da se je videlo, da

tudi dijaška domišljija nima meja. Na koncu so spet zapeli himno.

Za konec so nam pripravili krajši filmček o Ljubljanskem barju. Načrtovan je bil tudi krajši sprehod po Bevkah, a se ga z učiteljico nisva udeležili, saj je bilo že krepko čez poldne.

Za konec – prireditev je bila krasna in dobro organizirana. Zahvalila pa gre tudi moji mentorici Tanji Drolec, spremljevalki Romani Juvan, ki si je vzela čas zame, in hišniku, ki naju je peljal vse do Bevk.

Zarja Nemec

Risba: Anemarie Hrastnik

Deček z VELIKIMI sanjami

To je zgodbica, ki govori o dečku Florjanu, ki ima VELIKE sanje.

Vsak večer je Florjan gledal v nebo, posuto s svetlečimi lučkami, na katere je pazila mati Luna. Vedno si jih je želel obiskati in poklepetati o njihovi pomembni nalogi in službi. Povezoval jih je in tvoril čisto svoje izmišljene vzorce. Njegove VELIKE oči so tako strmele v nebo, da je čisto preslišal, kako sta mu mamica in očka naročila, naj gre spat, saj je jutri nov dan.

»Florjan, ali naju sploh poslušáš? Samo strmiš v to nebo, ki ne predstavlja ničesar in je le uganka za VELIKE ljudi, ne za majhne otroke, kot si ti. Pojdi spat!« mu je vedno znova govorila mamica. Florjan jo je imel zelo rad, a kaj ko mu ni pustila, da na nebu riše vzorce, kot si je želel. A on je vedno znova s svojimi VELIKIMI očmi gledal v veliko nebo, posuto z lučkami.

Florjan je imel tudi babico. Tudi njo je imel zelo rad, saj mu je ravno ona predstavila to VELIKO skrivnostno nebo in mu pripovedovala razne zgodbice, ki si jih je Florjan za lahko noč v mislih vedno ponavljal. Skupaj sta se velikokrat igrala in zabavala, ko sta bila mamica in očka v službi. A nekega dne Florjan ni odšel k babici, ko sta šla starša v službo. Odšel je v vrtec, kjer ni bil rad. Tam so se namreč le igrali in nič se niso pogovarjali o lučkah na VELIKEM nebu. Florjana je zanimalo, zakaj ni tisti dan odšel k svoji babici. Mamica mu je rekla: »Babica je odšla v tisto VELIKO nebo, o katerem sta se vedno pogovarjala. A ne skrbi, jutri bomo odšli v njeno hišo in tam prespali, da se poslovimo od njenih navad, stvari in vzdušja.« Bil je malce žalosten, ker je ne bo nikoli več videl, a srečen, ker je vedel, da je babica na varnem in tam, kjer si je vedno želela biti – na VELIKEM nebu.

In naslednji dan je res bilo tako, kot je rekla mamica. Odšli so v babičino hišo, kjer je Florjan raziskoval. Odločil se je, da bo pogledal na podstrešje. Malce ga je bilo strah, ker je bilo prašno in temno. Ko je stopil v sobo, so vrata močno zaškripala in zapletel se je v pajčevino. Florjan je zakričal, saj mu je pod nogo švignila VELIKA podgana, a zbral je pogum in stopil naprej. Pogumno, kajne? Ni vedel točno, kaj je iskal, a bilo je zanimivo. Težav kar ni bilo konec. V kotu je videl majhno pošast z VELIKIMI očmi, ki se mu je hitro bližala ... Ah, čakaj! Saj to je on v ogledalu. Kako si je oddahnil! Stopil je k VELIKEMU ogledalu. Bilo je čudovito! Na njem je videl tiste lučke, ki jih je vedno opazoval na VELIKEM nebu. Opazil je, da sestavljajo nekakšne namišljene vzorce – čisto takšne, kot jih je sestavljal sam ob večerih. Začel jih je naštevati: »Tole je VELIKA in dolga kača, ki je slona, tole je VELIK in čudovit metulj s krono, tole je zelena pošast z VELIKEGA neba, tole je ...« Naenkrat se je v ogledalu pojavila črna luknja, ravno pravšnja za njegovo velikost, na kateri so se pokazale svetleče lučke. Florjan je že poskušal v luknjo spraviti svojo nogo, ko ga je mamica poklicala k večerji. Rekel si je, da bo odšel v luknjo, ko bosta starša že spala. Zato je ubogal in šel k večerji, kjer ni povedal nič o skrivnostnem ogledalu.

Ko sta mamica in očka že spala, se je Florjan kar v pižami in svojih copatah s slončki, ki so imeli VELIKE oči, odpravil na podstrešje. Nič več ga ni bilo strah, le hotel je priti v tisto luknjo. Končno je prišel do ogledala, kjer ga je še vedno čakala črna luknja, posuta z lučkami. Končno je lahko stopil vanjo. Malce se je obotavljal, saj ni vedel, kaj ga čaka. A opogumil se je in zlezal vanjo.

Na drugi strani luknje je bilo VELIKO lučkasto nebo, ki ga je Florjan tako rad opazoval. Nasproti mu je prihajala babica. Njegova babica, ki jo je imel tako zelo rad! »Vidiš te lučke, Florjan? To so zvezde. In tiste malo večje in barvaste so planeti. To je tisto VELIKO nebo, o katerem sva sanjala. Ti je všeč?« Florjan ni vedel, kaj naj reče. Končno je bil tam, kjer si je vedno želel biti. Ko je babica videla, da je ostal brez besed, ga je prijela za nežno dlan in mu rekla: »Zdaj pa pridi. Zvezde so naju povabile na čajanko!« Florjan se je nasmehnil in odšla sta na čajanko k zvezdam. Kar naprej so govorile in ni jih bilo mogoče ustaviti. »Oh, kako je ta služba naporna, vedno moramo biti čisto točne in urejene. A potem ko gledamo na Zemljo tebe in še

mного drugih otrok, ki jih zanimamo, smo takoj srečnejše! Počutimo se pomembno. Zato pa smo dale to ogledalo tvoji babici. Ravno zato, da bi se tebi in še mnogim uresničile VELIKE sanje!« je govorila prva. »Ah, ne pametuj! Pojdimo plesat! Mati Luna, zapoj nam prosim!«

In mati Luna je pela vesele pesmi, medtem ko sta Florjan in njegova babica veselo plesala z zvezdami. To je bil Florjanov najljubši dan v življenju. »Joj, Florjan! Cisto sva pozabila na čas! Hitro moraš domov, drugače te bosta starša iskala! Rada te imam, moj vnukec! In ne pozabi: verjemi vase in izpolnjuj svoje VELIKE sanje!« Florjan je bil malce žalosten, saj je vedel, da ne bo nikoli več videl svoje babice ali zvezdic, ki govorijo in plešejo. A vedel je, da mu bo ta dogodek za vedno ostal v spominu in da bo ubogal babičine besede. Verjel bo vase in v svoje VELIKE sanje.

Ko je Florjan prišel domov, se je ogledalo za njim razbilo na tisoče koscev. Enega si je shranil za spomin, druge pa pometel in ogledalo pospravil nazaj v kot.

Hitro je stekel nazaj v posteljo in poskušal zaspiti. A po nekaj minutah ga je prišel zbuditi očka in ga opomnit, da je že pozno jutro, on pa še vedno spi. Takoj ko je Florjan odprl svoje VELIKE oči, mu je začel razlagati o minulih dogodkih, ki so se mu pripetili. »Očka, očka, plesal sem z zvezdami in z mojo ljubo babico, imeli smo čajanko in mati Luna je pela in v živo sem videl VELIKO nebo, posuto z lučkami, in ...«

»Ah ne trapaj, Florjan! Samo sanjal si. Vem, da pogrešaš babico, a ne govori neumnosti! Haha! Ples z Luno in zvezde, ki pojejo in imajo čajanko ... Neumnost!« je govoril oče, ko je odhajal iz Florjanove sobe. Florjan je bil malce užaljen, ker mu očka ni verjel in je vse čisto pomešal. Mati Luna je pela in zvezde so plesale in imele čajanko, ne obratno! Ugotovil je, da se mu bo tudi pes, če mu bo vse povedal, smejal. Torej je to njegova majhna, a VELIKA skrivnost.

Florjan je delec ogledala spravil v posebno šatuljico, ki jo je dobil od svoje babice. Vsak dan jo je odprl in si ogledoval košček zrcala in nikoli ni pozabil na to dogodivščino. Še vedno je vsak večer pred spanjem gledal skozi okno v VELIKO nebo s svojimi VELIKIMI očmi, se poigraval z zvezdami, pel poleg matere Lune in se pogovarjal z babico. In kadarkoli mu je kdo rekel, da govori neumnosti in da je vse le sanjal, je on še bolj verjel. In nikoli ni nehal. Svoje zgodbe o zvezdah je predal svojim otrokom in ti svojim. Nikoli ni nehal sanjati. Zato tudi vi, otroci, nikoli ne nehajte verjeti vase in v svoje VELIKE sanje, tudi če so te še tako nenavadne.

Zarja Nemec
Risba: Špela Videc

Naj pesem pove

Hmmm ... Kako bi začela? Ponavadi učenci sodelujemo na različnih natečajih, ker nam jih predlaga učiteljica, kar pomeni, da nas prepozna kot nadarjene.

Na ta natečaj sem se prijavila, saj sem pričakovala, da bo zabavno, in res je bilo. Bila sem izbrana, da javno na prireditvi preberem svojo pesem v OŠ Prebold, kar mi je bilo v veliko čast. Ko sem prišla tja, so mi povedali, da bom prva in da bom imela glasbeno spremljavo. Razlog je bil, da je bila moja pesem najdaljša, ampak zaradi tega sem se počutila posebno. Tisti, ki so sodelovali na natečaju, so vse nadarjeni in njihove pesmi so objavljene v brošuri, ki jo lahko dobite v šolski knjižnici. Če imate čas, si preberite katero!

Tina Vorina

IZBRANO BESDILO NA NATEČAJU NAJ PESEM POVE

Metka

Metka bila je prevzetna ženska,
samozavest iz svoje lepote je dobila,
zato moškimi je veliko obljubila,
a na koncu je vsakega zapustila.

Ko se je rodila, preroki so rekli:
»Tvoja lepota bo takšna kot pri spomladanskih rožah,
ki prvič zacvetijo,
a uporabila jo boš napačno, možem boš srca lomila!«
Ko so ji to rekli, je od sreče zajokala.

V prvih letih dobra je bila,
polna dobrote, dokler ji mama ni umrla,
z očetom sama je ostala
in takrat prevzetna postala.

Z očetom sta bila brez denarja,
zato moške je »izkoriščevala«,
ženskam povzročala glavobole
in družine uničevala,
a ona kot ledena kraljica je bila, samo za očeta je živa bila.

Kljub temu da pomagala očetu je,
uničevala je družine,
zato iz pekla hudiča so poslali,
ga v čednega mladeniča preoblekli
in tak na Zemljo je odšel.

Ko videla ga je Metka, takoj ga je izbrala,
njena nova tarča, čedna in bogata,
seveda »brezvedna«, da tarča je zlodej v preobleki,
samo drzne si ga dotakniti
in v pekel pošlje jo hudič zviti!

Metka hudiču se vljudno približa,

z očmi ga boža, z nasmehom prevzema,
a hudič ji reče:
»Jaz sem poročen! Ne zavajaj me,
če nočeš v peklu zato ždet!«

Metka tega ni poslušala:
»Komu mar, če je poročen? Meni nihče ne bo rekel ne!«
Hudiča ona lepo je opila in ga sladko poljubila,
se nasmehnila in mu prišepnila:
»Tista tvoja žena mora biti kar vesela,
da čednega moža, kot si ti, je imela!«

Hudič se nasmehne in Metka prestrašena v njega strmi.
»Saj moral bi biti pijan!« mu reče.
A on ji zlobno odgovori: »Hudiča se ne da opiti Metkica zala,
zdaj za svoje grehe močno boš plačala!«

Hudič ponovno svojo podobo dobi,
od strahu je Metka na miru, zdaj vsi grehi nazaj jo ulovijo
in v tistem trenutku grehov se brani:
»Moj oče in jaz brez mame sva ostala, zato ni kaj, saj sem
pomagala!«

Solze ledeni kraljici po licu so drsele, a hudiča roke so jo v naročje
vzele!

»Grehi so grehi, Metkica zala, in zdaj za njih boš tudi plačala!
Tvoj oče v nebesih zdaj že živi,
na tebe pozabil v eni je noči!

Zdaj v pekel boš šla, kjer so grešniki drugi, in se za grehe grdo
pokesala!

To rekel je in kot veter hitro ju ni bilo več,
oče zaradi dobrih del v nebesih živi »zram« svoje ženice,
al' Metka prevzetna v peklu je zdaj,
kjer služi hudiču in sanja raj.

Tina Vorina, risba Špela Videc

NOČ KNJIGE

Noč z neumnim spraševalcem

V petek, 22. aprila, so v Knjižnici Laško ob svetovnem dnevu knjige pripravili Noč knjige. Učenci višje stopnje OŠ Laško in PŠ Debro v spremstvu učiteljic Tanje Drolec in Lidije Toplišek smo ob 8. uri zvečer radovedno prisluhnili knjižničarki Jerici Horjak, ki nas je popeljala v knjižnico. Tam nas je čakalo prvo presenečenje.

Gospa Alenka Erjavec nam je ob obletnici smrti svetovno znanega dramatika Williama Shakespearja na kratko v angleščini predstavila njegovo življenje in delo. Razložila nam je tudi, da so v Shakespearjevih časih imeli drugačno pisavo, kot jo imamo danes. Tako smo lahko poskusili pisati s posebnim peresom in s črkami, ki so jih poznali dolgo, dolgo nazaj. Potem smo se razdelili v dve skupini in se igrali različne besedne in bralne uganke ter igre. Bilo je zelo zabavno, saj smo tudi peli ob spremljavi klaviatur.

Čas je hitro minil in kmalu se nam je pridružil radijski producent Matjaž Knez z Radia Antena Štajerska. Podaril nam je obeske in nam predstavil svoj zanimiv poklic. Povedal nam je, da mora vstajati zelo zgodaj, če želi svoje delo vestno in uspešno opravljati. Velikokrat gre tudi po terenu, kjer kot Antenin neumni spraševalec sprašuje mimoidoče. Ideje za vprašanja ponavadi črpa iz vsakdanjega življenja ali si pomaga s spletom. Tako sestavi kratko oddajo, ki ponavadi traja kakšno minuto. Gospod Knez pripravlja vezno besedilo, ki ga po radiu govorita njegova

sodelavca, in za računalnikom ureja zvočne posnetke. Poleg veliko drugih zanimivosti nam je povedal še, da moraš biti kot novinar na radiu ves čas nasmejan. To je včasih kar težko, če vstaneš z levo nogo ... Poleg tega, da dela na radiu, je Matjaž Knez tudi predsednik KS Rimske Toplice.

Po druženju z njim so knjižničarji poskrbeli, da nismo bili lačni. Naročili so pice, ki so kmalu pristale v naših trebuščkih. Jakob Sadar je zaigral domače pesmi na harmoniko in nekaj posameznikov je solistično zapelo slovenske pesmi. Tako smo veselo klepetali in se smejali vse do 24. ure. Potem sta nas knjižničarka Martina Ajdnik in učiteljica Tanja Drolec potihoma vodili po temni knjižnici do izhoda. Bilo je kar malce srhljivo, ko je bilo vse tako tiho. Zunaj so nas pričakali starši in prišel je čas za slovo. Mislim, da se je vsak od nas naučil nekaj novega in da bi bilo vredno to še kdaj ponoviti. Seveda gre zahvala vsem knjižničarkam in direktorju knjižnice, ki so nas tako lepo sprejeli in nam popestrili večer; pa tudi učiteljicama, ki sta bili pripravljene z nami deliti to čarobno in obenem poučno Noč knjige.

*Barbara Grešak
Risba: Alina Brižič*

FOTOREPORTAŽA

Branje, petje, smeh, igranje ...

ZLATE PEVKE

Ponosne nagrajenke

Pevke mladinskega pevskega zbora smo se v sredo, 6. aprila, odpravile proti Zagorju ob Savi na državno tekmovanje. Za tekmovanje smo se resno pripravljale, in sicer približno tri- do štirikrat na teden. Vaje smo imele največkrat po pouku, včasih pa nas je dirigentka Mateja Škorja »ukradla« med poukom. Zato smo bile na tekmovanje več kot pripravljene.

Ko smo prispele v Zagorje, nas je pričakala njihova spremljevalka in nas odpeljala do garderobe, kjer smo se opele in preoblekle. Zaradi upravičene nervoze je bila v garderobi prava zmeda. Nekatere so jedle, nekatere so se preoblačile, ostale so samo zmedeno gledale. Vendar je zborovodkinja imela vse pod nadzorom in nas je kmalu umirila. Nato smo se vse v miru preoblekle in se začele opevati. Ko smo še zadnjič prepele pesmi pred tekmovanjem, smo bile res lahko ponosne. Kmalu je prišel tisti usodni čas, ko smo se morale odpraviti proti dvorani. Vsaka je še zadnjič ponovila melodijo v glavi. Prispele smo do vrat, ki so vodila v dvorano, in nervozno čakale. Zborovodkinja nam je dala še zadnje napotke, preden smo odšle na oder. Minute so se vlekly neskončno dolgo, dokler se niso odprla vrata in nam je vsem zastal dih. Počasi smo stopale proti odru. Dvorana je bila osupljiva! Vendar so to osupljivost uničili sodniki, ki so sedeli na balkonu in nas opazovali na vsakem koraku.

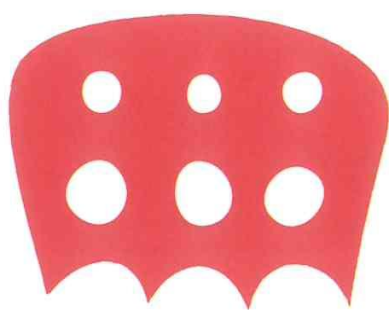
Prišle smo na oder in nervozno čakale na znak zborovodkinje. Pevke smo se morale povezati in postati eno. Pravijo, da se pevcem v zboru med petjem hitrost utripa umiri na isto hitrost. In takrat zbor najlepše zveni. In to smo morale doseči tudi

me. Korepetitorka Teja Ulaga nam je dala intonacijo. Vsaka pevka si jo je še zadnjič v glavi zapela. In ko je zborovodkinja zamahnila z roko, se je vse začelo. Odpele smo prvo pesem z naslovom Noč. Vsaka pevka je verjetno kdaj poškilila k sodnikom, da je videla njihove izraze. Vendar na njihovih licih ni bilo ne smeha ne jeze ne razočaranosti. Bili so brezizrazni. Tako smo prešle na drugo pesem Moj očka in še na tretjo Svetloba. Zadnjo pesem je s klavirjem spremljala že prej omenjena Teja Ulaga. Po zadnji pesmi smo končno lahko nazaj normalno zadihale. Zborovodkinja je olajšano izdihnila in se priklonila. Nato smo odšle v dvorano in poslušale še ostalih pet zborov. Vsi so odpeli vrhunsko in smo imeli res veliko konkurenco.

Ko je odpel zadnji zbor, se je šele začela prava nervozna. Čakanje na razglasitev rezultatov. Odpravljale smo se proti mestnemu trgu, kjer je bila razglasitev. Vsi zbori smo nervozno čakali. Tam na odru so imeli sodniki še zadnji posvet pred razglasitvijo. In ko so dokončno prikimali, so prišli do mikrofona. Glavna sodnica je imela v rokah tisto skrivnostno kuverto. Najprej je imela nagovor in vsem povedala, da smo vsi zmagovalci, ampak mi smo želeli uradne rezultate. In končno je prešla na glavni del. Vzela je kuverto in jo odprla. Ko smo zaslišale napoved za našo šolo, smo vse utihnile. Upale smo, da smo osvojile vsaj srebrno priznanje, saj smo bile prvi zbor v zgodovini občine Laško, ki je kdaj odšel na državno tekmovanje. Ampak rezultat ni bil dober. Bil je odličen! Osvojile smo zlato priznanje. Ko je to povedala, smo začele kričati, nekatere so spustile tudi nekaj solz sreče. Za proslavitev smo odšle v gostilno na kosilo. Res smo bile ponosne, saj nam je uspelo nekaj, kar še ni nobenemu laškemu zboru!

Eva Vujasinovič, foto Darja Polšak

DRŽAVNO
TEKMOVANJE
OTROŠKIH
IN MLADINSKIH
PEVSKIH ZBOROV

25. REVIJA
ZAGORJE
OB SAVI

4. DO 6.
APRILA 2016
DELAVSKI DOM
ZAGORJE,
ZAGORJE OB SAVI

podeljuje

ZLATO
priznanje

za doseženih 85,3 točk

Mladinskemu pevskeemu zboru
**"TRUBADURJI" OŠ PRIMOŽA
TRUBARJA LAŠKO**
zborovodkinja **Mateja Škorja**

žirija

Stojan Kuret
predsednik žirije

Vanja Dragan Gombač
Damijan Močnik

Anka Jazbec
Marinka Šuštar

mag. Igor Teršar
direktor JSKD

TEKMOVANJE IZ PRVE POMOČI

»Ne bomo zmrznili, če bo prišlo do hujše poškodbe«

Območno tekmovanje ekip prve pomoči je bilo v torek, 12. aprila, v PŠ Debro. Tekmovalo je kar sedem ekip iz treh šol. Iz naše šole sta tekmovali dve ekipi – 1. ekipa: Tilen Pasarič, Stella Tretnjak, Tina Vorina, Helena Jeretina, Alja Špec, Lea Lešek Povšič; 2. ekipa: Zarja Nemec, Eva Vujasinović, Katja Pajk, Nina Deželak, Ivana Čačič.

Začelo se je ob 14. uri. Najkasneje do takrat smo se ekipe morale prijaviti, prevzeti škatle za prvo pomoč, malico in povleči številko, ki je določila vrstni red tekmovalcev. Sledil je seveda govor, na katerem so nas pozdravili vsi ocenjevalci in organizatorji tekmovanja. Predstavili so nam tudi potek in pravila tekmovanja.

Začel se je prvi del tekmovanja – pisni del. Pri tem delu se je vsaka skupina razdelila na dva dela, torej na dvakrat po tri učence. Moram reči, da je bilo glede na naša pričakovanja precej lahko. Sledil je praktični del, ki smo se ga vsi najbolj bali. Predstavljeni sta bili dve situaciji z dvema poškodbama. Pri prvi situaciji sta bila prikazani opekline celotnega obsega leve in desne goleni ter arterijska krvavitev. Pri drugi situaciji so bili predstavljeni otrok brez znakov življenja ter zvin kolena in izbit zob. Vse skupine smo se trudile na vso moč in uporabile vse znanje, ki smo ga premogle.

Sledil je zaključni program, kjer so nam ocenjevalci povedali, kje smo delali največje napake in koliko točk so za to odšteli. Prisluhnilo smo tudi čudovitima glasovoma Ajde Kostevc in Nine Charlie Melin. A seveda smo vsi komaj čakali na rezultate. Pravzaprav smo se kar precej podcenjevali – prepričani smo bili, da bomo zadnji, a očitno smo se zelo dobro odrezali. Bili smo tretji in prvi. Lica so nam kar žarela od veselja, ponosa in navdušenja. Tudi naša mentorica Dragica Đerić je komaj zadrževala jok od navdušenja. Res smo lahko zelo ponosni nase!

Dosegli smo veliko. A ne samo na tekmovanju. Tudi v življenju od zdaj ne bomo zmrznili, če bo prišlo do hujše poškodbe. Kar je seveda največ vredno.

V petek, 15. aprila, pa je bilo regijsko tekmovanje iz znanja Rdečega križa, in sicer v OŠ Šempeter. Sicer se je uvrstila le ekipa ena, a ker je manjkala ena rezerva, sem z ekipo odšla jaz. Pomagala sem pri pisnem delu. Vse se je začelo z nastopom tamkajšnjih učencev, zatem sta sledila govor in pozdrav. Tudi tam so nam razložili potek tekmovanja. Enako je kot pri prvem tekmovanju sledil pisni del. Bili smo zelo presenečeni, kajti pisni test je bil identičen testu na območnem tekmovanju. Zato smo tam izgubili najmanj točk. Pri praktičnem delu sicer nisem bila prisotna,

ampak ekipa je povedala, da ni bilo tako zelo preprosto kot na območnem tekmovanju. Za nameček so dodali še eno situacijo, torej so tekmovalci morali oskrbeti kar šest poškodb. Na srečo so nam postregli tudi s kosilom, da smo si lahko malce zbistrili možgane. Sledila je razglasitev rezultatov, ki jo je ponovno začela učenka OŠ Šempeter. Spet je bilo vzdušje precej napeto in vsi smo stiskali pesti. Bili smo četrti. Pokal nam je sicer za las ušel, a tolažili smo se s tem, da smo kar četrti v celotni regiji, kar ni ravno mačji kašelj!

Za konec bi seveda rada čestitala obema ekipama za odličen dosežek in mentorici Dragici Đerić, ki nas je zavzeto pripravljala.

Zarja Nemec

MATEMATIKA

Srebrni

V soboto, 16. aprila, je bilo v Rogatcu državno tekmovanje iz matematike. Udeležilo se ga je šest učencev iz 5., 6., 7., 8. in 9. razreda matične šole Laško in PŠ Debro.

Vseh šest tekmovalcev je osvojilo srebrno Vegovo priznanje:

iz 5. razreda:

Enej Vodušek – Debro (mentorica: Marjeta Ocvirk)

iz 6. razreda:

Julija Teršek – Laško (mentorica: Vera Ojcinger)

iz 7. razreda:

Rina Medjić – Debro (mentorica: Marjeta Ocvirk)

iz 8. razreda:

Nik Hrastnik – Laško (mentorica: Vera Ojcinger)

iz 9. razreda:

Alma Pleteršek Fajfer – Laško (mentorica: Vera Ojcinger)

Lea Lešek Povšič – Laško (mentorica: Betka Slapšak)

Vsem dobitnikom srebrnega Vegovega priznanja iskreno čestitamo! Čestitke in zahvala tudi mentoricam Marjeti Ocvirk, Veri Ojcinger in Betki Slapšak, ki so tekmovalce uspešno pripravljale.

Irena Zeme

PŠ ŠENTRUPERT

Vsestransko uspešni

Učenci in učiteljice PŠ Šentrupert iskreno čestitamo našima učenkam Pii Privšek in Lari Horjak.

Lara Horjak je 5. marca osvojila prvo mesto v pokalnem turnirju v MTP, in sicer v disciplini jazz-duo-otroci. Pia Privšek pa je 9. aprila osvojila prvo mesto na državnem prvenstvu z zračnim

orožjem do 17 let, in sicer v kategoriji cicibanke posamezno. Za osvojena dosežka obema iskreno čestitamo in jima želimo še obilno nadaljnjih uspehov.

Učenci in učiteljice

Pia Privšek in Lara Horjak

NIS

Odlična uvrstitev učencev

V soboto, 16. aprila, je bilo na Jesenicah v OŠ Toneta Čufarja državno tekmovanje Računanje je igra za učence, ki obiskujejo oddelke z nižjim izobrazbenim standardom.

Tekmovanja sta se udeležila dva naša učenca in dosegla odlične rezultate. Maja Pungeršek je osvojila zlato priznanje, medtem ko je Klemen Zavšek prejel bronastega. Obema iskreno čestitamo!

Marija Čibej

